

Umění ve veřejném prostoru

Procenta na umění

Informační brožura k novele zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a k dalším iniciativám na podporu umísťování umění do veřejného prostoru

Tomáš Džadoň: Pamätník ľudovej architektúry, Košice 2013-2016
Realizace byla financovaná zčásti z fondů Košice-Evropské hlavní město kultury a zčásti crowdfundingovou kampaní umělce.

Spolek Skutek prosazuje úpravu zákona zavádějící pravidlo povinně investovat do výtvarného díla minimálně jedno procento z veřejných prostředků určených na výstavbu či rekonstrukci staveb a infrastruktury. Povinnost se týká projektů financovaných ze státního rozpočtu (investorem je tedy kraj, město či přímo stát) a výtvarné dílo má splňovat podmínku funkční sepnutosti s danou stavbou. Zákon chápeme jako nástroj, pomocí kterého bude umožněno pořizování současného umění do veřejného prostoru. Dojde tak ke kultivaci veřejného prostoru – můžeme mluvit i o rozvoji kulturního dědictví – a současně se vytvoří významný mechanismus podpory současného umění.

Záměrem tohoto textu je poskytnout základní informace o této důležité změně, která do budoucna může pozitivně ovlivnit podobu veřejného prostoru. Text je určen jak široké veřejnosti, tak starostům, úředníkům, zastupitelům a komukoliv, jehož se daný zákon dotkne. Zároveň může sloužit jako základní materiál i pro ty, kteří se rozhodnou vypsat soutěž na pořízení uměleckého díla bez vazby na zmíněný zákon.

Je zákon nutný?

Věříme, že zákon významně přispěje jak ke zlepšení podoby sdíleného prostoru, tak ke kultivaci veřejné debaty. Zjednoduší pořizování vizuálního umění a díky němu se umění stane přirozenou součástí veřejného prostoru. Zákon chápeme jako iniciační moment, který bude následován zájmem měst a obcí pořizovat umění do veřejného prostoru i v situacích, kdy nákup nebude součástí zákonné povinnosti. Provázání realizace uměleckého díla se stavebním projektem chápeme především jako praktický způsob, jak na umění získat peníze. Nákup díla tak bude součástí větší finanční investice a na jeho krytí nebudou muset být komplikovaně hledány prostředky v již tak napjatých rozpočtech krajů, měst a obcí. Prosazovaná novela nijak nebrání městům či krajům v návrhu vlastních vyhlášek, které půjdou za rámec této novely a stanoví nutnost investovat část nákladů např.

Krištof Kintera: Memento Mori, Praha 2011
Foto: fotoarchiv autora
Socha byla financována Krištofem Kinterou.

i z podlimitních zakázek na umění ve veřejném prostoru. „Veřejný prostor ztělesňuje dohodu a sdílený ideový obsah společnosti,“ říká architektka Pavla Melková v knize *Manuál monumentu* (UMPRUM 2016) a v této souvislosti upozorňuje na fragmentarizaci dnešních měst a vesnic spojenou s důrazem na individualizaci jednotlivých projektů. Právě výtvarné dílo, které bude vznikat v dialogu s okolním prostředím, s ohledem na specifický kontext, a nikoliv jako arogantní neuměle zasazený suverén, může být způsobem jak fragmentarizaci překonat. Takové propojení mezi veřejným prostorem, architekturou a vizuálním uměním bude funkčním vztahem. Takto vzniklé dílo nezdobí kancelář ředitele, ani není součástí podzemní chodby, nýbrž se podílí na podobě toho, co vidí každý kolemjdoucí. Stává se součástí veřejného prostoru.

Vyhlášky místních samospráv

Příkladem iniciativy na úrovni místní samosprávy je aktivita zastupitelstva **hlavního města Prahy**. To schválilo, že ročně nakoupí umění v hodnotě dvou procent z investic do staveb, které město realizuje. Odhadem se v roce 2017 má jednat o 135 126 tisíc Kč. Jedno procento bude určeno na umění přímo spjaté se stavbou, druhé půjde na nákup již existujícího díla, jež bude umístěno do veřejného prostoru. Do budoucna by mělo platit, že objem investic do vizuálního umění bude stanovován na základě stavebních investic v uplynulém roce. Postup při výběru děl i rozdělení peněz je stále otázkou jednání. Zodpovědným za agendu bude dle dosavadních plánů Magistrátu hlavního města Prahy Institut plánování a rozvoje spolu s Galeríí hlavního města Prahy. GHMP má na starosti mimo jiné i sochy a pomníky v pražských ulicích. Analogicky pražskému Magistrátu může postupovat kterékoli zastupitelstvo. V případě větších měst může ke spolupráci přizvat místní (státní, krajské, městské) galerie, jejichž zájem o současné umění je profesní otázkou. Jako nutná se však v Praze ukazuje spolupráce s městskými částmi a obyvateli, kterých se umístění přímo týká. Mluví se o různých úrovních participace: participace veřejnosti, participace místní

Matěj Al-Ali, Petr Dub, Tomáš Moravec: Stezka odvahy, Psáry – Dolní Jirčany 2012
více na www.culburb.eu
Foto: Zdeněk Porcal
Stezka vznikla v rámci projektu Culburb financovaného Evropskou komisí.

samosprávy atd. V Praze se ukazuje, že pro některé městské části může být zajímavější vybrat sochu v rámci vlastního výběrového řízení. Umístění díla na základě rozhodnutí shora nepovažují za šťastné.

Dříve než v Praze se osazování soch do veřejného prostoru začali věnovat v Brně. Systematizace financování ani výběru děl zde oficiálně neexistuje, mají zde však tradici kvalitního festivalu (pomíjivých) soch ve veřejném prostoru Brno Art Open organizované Domem umění města Brna. Pomíjívá, časově omezená přítomnost děl ve veřejném prostoru je ostatně legitimní strategií, jak se s ožíváním veřejného prostoru vyrovnávat. Jiným pozitivním příkladem jsou aktivity města **Litomyšl**. Zde je vizuální umění přirozenou součástí současné kvalitní architektury i citlivých rekonstrukcí.

K čemu je umění ve veřejném prostoru?

Historický a kulturní odkaz České republiky není výhradně odkazem minulosti, ale vypovídá i o schopnosti země a státu svou kulturu udržovat a rozvíjet. Naopak výhradní ekonomizace veřejného prostoru nemá být jediným klíčem k jeho podobě. Zároveň platí, že investice do děl vizuálního umění ve veřejném prostoru se vyplatí. **Umění ve veřejném prostoru má funkci nejen kulturní a reprezentativní, ale plní i roli významného společenského katalyzátoru schopného utvářet širší společenské vědomí.** Takové jsou jistě pomníky a památníky (sv. Václav na Václavském náměstí, 17. listopad na Národní třídě), vizuální umění však může tematizovat i subtilnější společenská témata, jak ukazuje *Stezka odvahy* trojice autorů Matěje Al-Aliho, Tomáše Moravce a Petra Duba, kresby Dana Perjovschioho v Národní technické knihovně v Praze nebo *Pomník sebevrahům* Křištofa Kintery.

Vizuální umění se také vedle kultivace prostředí pro samotné obyvatele toho kterého místa může stát i turistickým lákadlem a stává se součástí průvodců. V Praze se tak děje například ve vestibulu Městské knihovny na Mariánském náměstí, kam se lidé chodí dívat na *Idiom* od Matěje Krena. V historickém kontextu

pak uveďme sochy na Karlově mostě, které jsou pěkným příkladem funkčního sepjetí umění s architekturou. Výtvarné intervence tak mohou být vnímány i jako dlouhodobá investice. V neposlední řadě pak platí, že osazování děl současného umění do veřejného prostoru je i formou pěstování kultury.

Legislativní rámec

Zavedení povinnosti investovat danou část rozpočtu z veřejných staveb na vizuální umění (dále Procenta na umění podle názvu iniciativy) je součástí strategického plánu Státní kulturní politiky na léta 2015–2020, jakož i Koncepce podpory umění v České republice na léta 2015–2020 sestavené Ministerstvem kultury ČR. Stalo se veřejně proklamovaným závazkem současné vlády ČSSD, ANO a KDU-ČSL.

Stávající aktivity Ministerstva kultury směřují ke snaze projednat schválení Procenta na umění v rámci Zákona č. 203/2006 Sb., o některých druzích podpory kultury a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 227/2009 Sb. Cílem navrhované normy je, aby každý zadavatel nadlimitní veřejné zakázky na stavební práce musel v souvislosti s jejím zadáním zajistit i zhotovení výtvarného díla nebo díla užitého umění.

Na zhotovení díla vynaloží zadavatel částku ve výši alespoň jednoho procenta z předpokládané hodnoty veřejné zakázky. Tuto částku lze rozdělit i na zhotovení více děl. Povinnost objednat zhotovení díla vzniká zadavateli, jestliže zadává veřejnou zakázku:

- a) ke stavbě dopravní infrastruktury, technické infrastruktury a občanského vybavení
- b) k úpravě veřejného prostranství ve vlastnictví České republiky nebo územního samosprávného celku.

Pro formulaci zadání a výběr díla ustaví zadavatel porotu a vydá její stanovy a jednací řád.

Zadání soutěže

Dříve než je soutěž vypsána, musí dojít k sepsání dvou důležitých dokumentů. Zatímco **soutěžní podmínky** jsou univerzální a jejich znění lze převzít z České komory architektů (odkaz na konci brožury), **zadání soutěže** musí být v případě každé jedné soutěže individuální. Každá situace potřebuje odlišná pravidla i personální zázemí. Od výsledků soutěže si zároveň zadavatel může očekávat různé typy výstupu (socha, reliéf, ...).

Vždy platí, že soutěž musí být otevřená, a všichni přihlášení v ní mají rovná práva. Pravidla soutěže, tedy její zadání, definuje níže zmíněná porota. Porota se stává ručitelem zadání, ztotožňuje se s ním a může tak nejlépe posoudit vhodnost kandidáta. Konsenzuální postoj poroty k zadání soutěže je důležitým krokem k efektivnímu jednání jejích členů. Porota určí nejen finanční náročnost díla, ale také požadavky na odevzdání návrhu (model, skica, apod.) a jeho možné umístění upozorňující například na maximální váhu díla či jiné vnější podmínky. Porota může promyslet i to, co si od daného díla slíbují (například rozpoutání společenské debaty), splnění by však nemělo být podmínkou úspěšnosti.

Soutěžící musí mít na vypracování návrhu dostatečně dlouhou dobu, minimálně šest týdnů od vyhlášení soutěže. Lhůtu však určuje porota, která musí posoudit náročnost plánovaného projektu a podle něj upravit požadované lhůty. Podobně jako v případě architektonických soutěží by vyhlášovatel měl předem požadovat souhlas se zveřejněním přihlášených návrhů, předejde se tak sporům o předpojatosti poroty. Zakázka má být zadána do dvou měsíců od vyhlášení výsledků (účastníci soutěže mají 15 dnů na podání námitek). Doporučeným postupem je pořádání dvoukolové soutěže. V takovém případě mohou být autoři úspěšných projektů požádáni o podrobnější rozpracování projektu, který byl v prvním kole představen spíše v rovině náčrtu. Zadavatel zase může zodpovědět otázky soutěžících.

Aby nedocházelo k nedorozumění, je zásadní od začátku poskytovat porotcům i soutěžícím (již od prvotního zadání soutěže) co nejpodrobnější, srozumitelné a jednoznačné informace. Postup vyhlášení soutěže, včetně vzoru soutěžních podmínek a protokolu poroty, lze převzít (inspirovat se) z postupů architektonických soutěží, tak jak je popisuje Česká komora architektů (www.cka.cz).

Informace o soutěži je ideální šířit přes oborová média a spolky: Artalk.cz, Spolek Skutek, Českou komoru architektů a další nebo například přímo na uměleckých školách (VŠUP, AVU, FaVU VUT v Brně, atd.). Samotné informování veřejnosti a také její aktivní zapojení do procesu rozhodování, mají koordinovat zastupitelstva.

Práce poroty

Porota je nejméně pětičlenná. Členem poroty je vždy zástupce zadavatele a Ministerstva kultury či jím pověřené celostátní instituce; nadpoloviční většinu členů tvoří zástupci organizací působících v oblasti současného vizuálního umění, architektury, urbanismu nebo památkové péče. Ze zmíněných specializací považujeme za stěžejní, aby se členové poroty orientovali na poli současného umění.

Porota se tedy skládá ze závislých a nezávislých členů. Závislí jsou přímo svázáni s investorem, nezávislí jsou pak odborníci na danou problematiku. Všechny členy poroty jmenuje zadavatel. V ideálním případě vybírá nezávislé členy poroty z řad odborníků na současné umění. Při výběru konkrétních jmen zadavateli může pomoci Spolek Skutek nebo Česká komora architektů, která disponuje seznamem autorit na poli architektury i současného umění.

Relevantní je i názor odborníků z místních institucí specializujících se na současné umění. Výhledově by kontaktní institucí mělo být i Ministerstvo kultury.

Diskuse poroty má vést k souhlasnému postoji všech členů s výsledkem. I když je konsenzuální rozhodování velmi důležité, v případě že porota nedojde k jednohlasnému názoru, rozhoduje většina.

Projektli Architekti + PAS a Dan Perjovschi:

Interiér budovy Národní technické knihovny, Praha 2009

Foto: Andrea Thiel Lhotáková

Finanční náklady na realizaci díla byly součástí architektonického projektu.

Ustavená porota musí vždy soudit nezávisle. Náplní její činnosti je určit pořadí a vypracovat odborný posudek předložených návrhů, v němž zdůvodní své rozhodnutí.

Zadavatel soutěže má počítat i s tím, že práce nezávislých členů poroty je honorována (ČKA doporučuje 800 Kč/hod), stejně jako projekty umístěné na prvních třech místech v soutěži. Ty by měly získat částku odpovídající 1–2 % z celkového obnosu určeného na výtvarné dílo. Zadavatel předem zveřejní informaci o podmínkách soutěže, včetně plánovaného honoráře pro autory projektů umístěných na prvním, druhém a třetím místě.

Ekonomické hledisko

Podle současného návrhu úpravy zákona se nařízení má týkat pouze nadlimitních zakázek, tj. investic přesahujících 142 668 000 Kč (limit stanoven 11. 5. 2016, jeho výše není fixní, s průběhem let se mění). V roce 2015 bylo realizováno 342 nadlimitních zakázek v celkové hodnotě 34 224 981 876 Kč (částka odpovídá všem nadlimitním zakázkám, nezohledňuje výjimky zmíněné v novele). Zákon tak sice definuje povinnost investora, lze ho ale chápat i jako nástroj, který umožní použít veřejné peníze právě na umění. Poskytovatel peněz, tedy stát, který tímto zákonem uděluje povinnost investorovi, musí při tom sám počítat s poskytnutím takové částky na celou zakázku, aby pokryla i náklady spojené s realizací díla.

Zadavatel soutěže má pamatovat i na to, že realizací díla jeho povinnosti neměly skončit. Dílo by se mělo stát součástí majetku toho, kdo v dané stavbě sídlí (například školy), majetku města či městské části, popřípadě po domluvě s kulturními institucemi by se o něj měla dále starat například místní galerie. Ideální postup, kdy za další existenci, údržbu a možné úpravy ručí vládou zřízená organizace, jak je tomu například v Norsku (viz odkazy v závěru textu), není momentálně v České republice reálný.

Lze definovat kvalitní umělecké dílo?

Kvalitní umělecké dílo je především současné a vždy má vznikat v dialogu s prostředím, do něhož bude zasazeno. Kvalitní dílo není

nutně to největší a nejdražší, i proto je třeba zvažovat možnost zakoupení více menších prací. Kvalita musí být posuzována případ od případu porotou, která je za tímto účelem sestavená. Protože **univerzální definice kvalitního díla neexistuje,** musíme se spoléhat právě na práci poroty. Vodítkem může být i charakteristika nekvalitních děl, jejichž pořízení by se zadavatelé měli vyhnout. Za příklad nekvalitního postupu lze považovat například osazování veřejného prostoru replikami zaniklých děl, nebo snahu realizovat sochy, které byly v minulosti dopracovány jen do stádia modelu. Za zajímavá lze naopak považovat ta díla, jejichž autor pracuje se **současnými uměleckými prostředky, formami a tématy.**

Účelnost a transparentnost vynaložených prostředků

Umísťování uměleckých děl ve veřejném prostoru je důležitým způsobem realizováno již dnes. Veřejný prostor, do něhož jsou osazována, má být vybírán na základě odborných znalostí i zájmů a potřeb těch, kdo jej užívají. Právě systematická spolupráce s odborníky na jedné straně a s místními obyvateli na straně druhé může vést k jasnému definování toho, jak má dílo vypadat a čemu má sloužit. **Tak nebudou prostředky vynakládány nazmar.** Pokud se místní obyvatelé s dílem ztotožní a budou ho považovat za organickou součást svého prostředí, pak je větší pravděpodobnost, že dílo nezanikne. Omezíme-li se na uspokojení soukromých vlastnických zájmů, či měnících se zájmů politické reprezentace, vede to často k rychlé zkáze realizovaných projektů.

Posilování odpovědnosti mezi výtvarnými umělci a veřejností

Bez ohledu na vlastníky dotčených staveb či veřejných prostranství, **všichni žijeme ve společně sdíleném prostoru.** Spolek Skutek se aktivně hlásí k profesní spoluodpovědnosti za jeho současný stav. Umění ve veřejném prostoru představuje důležitý most mezi širokou veřejností a provozem kamenných galerijních institucí, podporující vystoupení ze vzájemné izolace. Iniciativa Procenta na umění je podle nás důležitou diskusní platformou pro uchopení profesních zájmů

umělecké obce a přispívá k překonání bariér vytvářených dnešním individualizovaným světem.

Historie a zahraniční praxe

V západní Evropě či USA dnes platí místní či celostátní vyhlášky i zákony, které pořizování současného umění do veřejného prostoru umožňují. V některých zemích agendu organizují ministerstva, v jiných speciální instituce nebo specificky zřizované fondy. Od roku 2013 se o zavedení diskutované normy pokouší i sousední Slovensko s návrhem integrovat povinnost do stavebního zákona. Před rokem 1989 se umělecké realizace ve veřejném prostoru počítaly na desetitisíce. Z dnešního pohledu sice platí, že kvantita převyšovala kvalitu, i tak ale vznikla řada velmi kvalitních a z dnešního pohledu zcela zásadních děl. Dnes ve veřejném prostoru také vznikají výtvarná díla, jejich pochybná kvalita však bývá důsledkem značně netransparentních postupů při nákupech. Soutěže jsou stále spíše výjimkou.

Pravidlo investovat do uměleckých realizací v rámci stavebních zakázek státu platilo v České republice do roku 1989 a bylo integrováno do stavebního zákona. Umění v architektuře ovšem není nutné spojovat výhradně s komunistickým Československem. Tradičními donátory a investory v této oblasti byla především katolická církev a feudální před rokem 1918, či podnikatelé i státní podniky v době První republiky.

Spolek Skutek v roce 2014 spoluinicioval znovuoživení problematiky procent na umění ve spolupráci s členy a orgány Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. V návazně vzniklé pracovní skupině spolupracují zástupci Spolku Skutek, Poslanecké sněmovny, Institutu pro plánování a rozvoj hlavního města Prahy, České komory architektů, zástupců Svazu obcí a měst, nezávislých odborníků atd.

Artur Magrot, Martin Chlanda, Jakub Rajnoch: Procesuální instalace, Malostranské náměstí v Praze 2017

Foto: Michal Hančovský

Dílo realizovaly Magistrát a Galerie hlavního města Prahy ve spolupráci s Akademií výtvarného umění v Praze a Institutem plánování a rozvoje Prahy.

Více informací na webu www.procentanaumeni.cz. S možnými dotazy se neváhejte obracet na info@procentanaumeni.cz.

Reference

Anežka Bartlová (ed.), *Manuál monumentu*, UMPRUM 2016

Další literatura a materiály

Manuál architektonické soutěže

<https://www.cka.cz/cs/media/prilohy/manual-architektonicke-souteze.pdf>

Manuál pro užívání veřejného prostoru

http://zazitmestojinak.cz/zazit-mesto-normalne/wp-content/uploads/Manuál-UVP-P7_final.pdf

Manuál tvorby veřejného prostranství

http://manual.iprpraha.cz/uploads/assets/manual_tvorby_verejnych_prostranstvi/pdf/IPR-SDM-KVP_Manual-tvorby-verejnych-prostranstvi.pdf

Umísťování uměleckých děl na veřejná prostranství hlavního města Prahy
materiál připravovaný IPRem, plug-in Manuálu tvorby veřejného prostranství.

Rakousko: <http://www.koer.or.at/de/>

Norsko: <http://publicartnorway.org/om/about-koro/>

Příloha

Marcel Fišer: Státní podpora umění ve vybraných zemích, Bulletin UHS, 2015, č. 1–2

Státní podpora umění byla u nás upravena usnesením vlády z 28. července 1965, které zavedlo tzv. čtyřprocentní zákon. Ten ukládal věnovat určitou část, většinou v rozmezí 1–2 % z rozpočtu každé stavby financované ze státního rozpočtu na její výzdobu (přesný podíl byl stanoven algoritmem podle povahy stavby, výše investice atd.). Tato mimořádně vysoká podpora byla po roce 1989 zrušena a dnes se ji snažíme znovu obnovit. Při hledání optimálního modelu je proto dobré znát situaci v jiných zemích. Nejčastěji aplikovaným principem, který nezávisle vznikl ve třicátých letech ve Francii a USA a kdysi byl použit i u nás, je „procenta na umění“, „percent for art“. Ale existují i jiné formy: „public-private partnership“ nebo financování prostřednictvím speciálních agentur na podporu umění, většinou sponzorovaných státem, zároveň však na něm nezávislých.

USA

Princip „procenta na umění“ na federální bázi zde byl zaveden v roce 1934 jako součást Rooseveltova New Deal, oficiálně však skončil už v roce 1943. Podobný program byl spuštěn v roce 1963 za Kennedyho administrativy („art in architecture“) ve výši 0,5 %, i ten však byl za tři roky zrušen, mj. i proto, že byl kritizován kvůli chybějícím pravidlům výběru umělců. O deset let později byl obnoven a v určité formě existuje dodnes. V americkém politickém systému však hraje důležitou roli autonomie jednotlivých států a v oblasti výstavby (a podpory umění ve veřejném prostoru) to platí obzvlášť – z tohoto pohledu je důležité, že dnes má nějaký program tohoto druhu 27 z nich. A konečně své programy mají také jednotlivá města: prvním z nich byla už v roce 1959 Philadelphie, jeden z nejpropracovanějších existuje v Los Angeles, kde městské stavební předpisy zavazují k 1% příspěvku na umění i privátní developery.

Francie

Podpora umění ve veřejném prostoru ve výši 1,5 % započala ve třicátých letech s levicovou vládou Lidové fronty. Program pak přerušila válka a v padesátých letech následovalo opatření, podle kterého povinnost instalovat umělecké dílo spadala na stavebníky budov spojených se vzděláním. Až v sedmdesátých letech byl program rozšířen na všechny veřejné budovy. Bodem obratu se stal rok 1981, kdy se ministrem kultury stal Jack Lang. V roce 1983 byl přijat zákon o decentralizaci veřejné správy, podle kterého přešla většina výstavby veřejných budov do kompetence regionálních a místních samospráv, včetně principu 1 % na umění, který se nyní vztahuje prakticky na všechnu veřejnou výstavbu na celostátní i regionální úrovni.

SRN

Podpora umění ve veřejném prostoru byla zahrnuta do programu poválečné obnovy země. Pod názvem Kunst am Bau bylo v roce 1950 schváleno usnesení Bundestagu, které bylo aplikováno na federální stavby v rozmezí 0,5–2 %. Tato direktiva sice není závazná pro města a spolkové země, ty ji však většinou přebraly a dále si ji upravovaly podle svých potřeb. Proces výběru není ve směrnici specifikován, většinou probíhá na základě soutěže, kterou organizuje Bundesverband Bildender Künstlerinnen und Künstler, profesní sdružení německých výtvarníků, které má k tomuto účelu zpracovanou podrobnou metodiku.

Velká Británie

Ve Velké Británii byla právní úprava přijata až v osmdesátých letech a není tak široká jako v jiných zemích. Podporu má ve své gesci Arts Council, nevládní, ovšem vládou financovaná organizace na podporu umění. Jde však pouze o jednotlivé projekty, často v rámci programů celkové revitalizace měst.

Autor je ředitel Galerie výtvarného umění v Chebu.

Anish Kapoor: Cloud Gate, Chicago 2004

Foto: City of Chicago

Dílo vzniklo v rámci Chicago Public Art programme a díky soukromým finančním darům.

Kontakty

Spolek Skutek

Petr Dub

předseda

petr.dub@spolekskutek.cz

<https://www.spolekskutek.cz>

Ministerstvo kultury ČR

Milan Němeček

ředitel Odboru umění, literatury a knihoven

milan.nemecek@mkr.cz

<https://www.mkr.cz>

Poslanecká sněmovna

Martina Berdychová

poslankyně, členka Výboru pro kulturu

berdychovam@psp.cz

<http://www.psp.cz/sqw/detail.sqw?id=6180>

Česká komora architektů

Pracovní skupiny pro soutěže představenstva ČKA

Tereza Zemanová

<https://www.cka.cz/cs/souteze>

IPR

Kancelář veřejného prostoru

Pavla Melková

kkp@ipr.praha.eu

melkova@ipr.praha.eu

Galerie hlavního města Prahy

Marie Foltýnová

kurátorka sbírky veřejné plastiky

marie.foltynova@ghmp.cz

Jitka Hlaváčková

jitka.hlavackova@ghmp.cz

Autoři textu: Anežka Bartlová, Petr Dub, Johana Lomová

Sazba: Marek Meduna

Korektorka: Anna Chromá

Tiskárna: Indigoprint s.r.o.

Praha 2016

NADACE
PRO SOULASKN
UMĚNÍ PRAHA

SKUTEK